

آیت‌الله دستغیب؛ مبتکر اندیشه‌های نو در انقلاب

۱۰ آبان ۱۳۹۴ ساعت ۲۰:۴۵

پس از حادثه ۱۷ شهریور و کشتار خونین که در تهران و برخی شهرستان‌ها رخ داد آقا فریاد اسلام‌خواهی برآورد و ساواک شبانه با حمله به منزل مرجع دینی اهل شیراز وی را در حالی که در سن هفتاد سالگی سخت مریض و در حال تب بود با خود به تهران بردند و چند ماه زندان کردند.

"آیت‌الله سیدعبدالحسین دستغیب" عالمی شیعی و پدری شفیق با اندیشه و عملی بسیار ارزشمند، عمر خود را در خدمت و پاسداری از ارزش‌های اسلام صرف کرد و ابتکارات و اندیشه‌های نو و جدید وی درخشش خاصی در زمان انقلاب داشت. "آیت‌الله سیدعبدالحسین دستغیب" عالمی شیعی که با اندیشه و عملی بسیار ارزشمند عمر خود را در خدمت و پاسداری از ارزش‌های اسلام صرف کرد و برای مردم مسلمان چون پدری شفیق بود و چهل سال خدمت و تلاش برای مردم شیراز پرداخت و تا همیشه این خدمات ارزنده برای آنها فراموش ناشدنی است و حتی بنیانگذار انقلاب در زمان مبارزات این شهید هر هفته انتظار شنیدن صدای رشادت‌های چهارمین شهید محراب را داشت.

تولد و دوران تحصیل

"آیت‌الله سیدعبدالحسین دستغیب" در عاشورای ۱۳۳۲ ق (۱۲۸۸ ش) در شیراز متولد شد و والدین وی به دلیل تولد فرزندشان در این روز پرسوز، نامش را عبدالحسین نهادند. وی از خاندان عبدالحسین از سادات حسنی و حسینی به شمار می‌رفت و از حدود چهار قرن پیش در شیراز به (دستغیب) معروف شده بودند و در طول تاریخ از این خاندان علمای بزرگی از جمله "امیر فضل‌الله"، "سید حکیم دستغیب"، "میرزا هدایت‌الله"، "میرزا ابومحمد دستغیب" و آقا سید محمد تقی پدر سید عبدالحسین برخاسته‌اند. سید عبدالحسین همچون علمای دیگر یادگیری سواد را از مکتب‌خانه آغاز کرد و با پشت سر گذاشتن دوره مکتب به تحصیل در علوم اسلامی پرداخت و با یادگیری دروس ابتدایی حوزه علمیه نزد پدر راه پر ثمر خود را ادامه داد. وی در حالی که در دوران طفولیت از محبت و لطف استادانه‌ی پدرا نه بهره می‌برد در سن یازده سالگی از نعمت پدر محروم شد.

آیت‌الله دستغیب افتخار شاگردی "آیت‌الله ملاعلی اکبر ارسنجانی" را در کارنامه پر بار خود دارد و پس از پایان یافتن دروس حوزوی که همزمان با غائله کشف حجاب رضاخانی بود به مبارزه با این تهاجم بزرگ پرداخت و تحت فشار ماموران دولتی در سن ۲۵ سالگی مجبور به حرکت به سوی نجف اشرف شد و با تلاش‌های مستمر خود طی هفت سال به مقام شامخ اجتهاد نایل آمد. عزیمت به شیراز علی‌رغم میل باطنی

در سال ۱۳۲۱ ش. آیت‌الله دستغیب که انسانی رهیده از بند هواها بود بر خلاف میل خود به توصیه استادانش به ایران بازگشت و با آمدن به شیراز از ابتدا در مسجد طالبیون به اقامه جماعت پرداخت و پس از آن با نزدیک شدن به ماه رمضان، طاق منبری

مسجد جامع عتیق شیراز را جهت انجام پذیرایی از زائران خانه دوست با زحمت فراوان آماده ساختند و از آن پس شهید دستغیب در این مسجد، انجام کار فرهنگی را آغاز کرد.

وی با استفاده از پشتوانه غنی اخلاقی خود، در جذب افراد به مسجد موفق بود و علی‌رغم تفسیر قرآن، شیوه‌های تربیت اسلامی را در قالبی لطیف برای نسل‌های مختلف جامعه مطرح کرد و اقدامات ترمیم و تکمیلی بناهای زیادی از جمله تعمیر ساختمان مساجد و مدارس، تأسیس مراکز خدماتی و خیریه، ایجاد مشاغل گوناگون برای کارگران و بیکاران و دستگیری مستمندان عهده‌دار بود.

ذکر و عبادت رکن جدایی‌ناپذیر از آیت‌الله دستغیب

آیت‌الله دستغیب علاوه بر خدمت به مردم، هیچگاه حال و هوای دعا و مناجات را رها نکرد و همسر وی نقل می‌کند: «در برخی از شب‌ها ناله‌های پرسوز و گداز آقا خواب را از من می‌ربود و نمی‌توانستم بخوابم. به غذایی ساده بسنده می‌کرد و به نان و پنیری راضی بود. بعضی روزها با نان پیاز سر می‌کرد و هرگز معترض نبود.» و بعضی از شب‌ها با حاج مؤمن یکی از دوستانش پیش هم بودند و به مناجات مشغول و شب‌های ماه رمضان تا صبح به دعا و نیاز به درگاه دوست قیام می‌کردند.»

یکی از دختران آن سالک پرهیزگار می‌گوید: برای نماز صبح در می‌زد و مرا چون خیلی زود بیدار می‌شدم و سحر خیز بودم با این عنوان زیبا صدا می‌زد: خانم بهشتی، خانم بهشتی، وقت نماز است. پاشو!

در سر سفره، بسم‌الله آغازین را بلند می‌گفت و پس از هر لقمه باز بلند می‌گفت الحمدالله. در مسائل خانوادگی نه جبارانه برخورد می‌کرد نه بی تفاوت بود و نه از دیگران سلب اختیار می‌کرد.

انتظار امام(ره) برای شنیدن صوت آیت‌الله دستغیب

آیت‌الله دستغیب به عنوان یکی از ارکان مهم انقلاب از طلوع مبارزات حضرت امام (ره) در سال ۱۳۴۱ همراه و همگام با بنیانگذار انقلاب به عنوان یک سرباز راستین مطیع و پشتیبان ایشان بود و منطقه فارس به برکت وجود او در انقلاب پیشگام شد. از همان سال‌های ابتدای حرکت‌های انقلابی، برنامه‌های اسلامی را بر ضد طاغوت با درایت رهبری کرد. از شیراز پیوسته نامه‌ها و اطلاعیه‌های امام و نیز سخنرانی‌های آتشین وی تکثیر می‌شد. به دورافتاده‌ترین نقاط ایران فرستاده و البته یک نوار از سخنرانی‌هایش خدمت امام ارسال می‌شد و ایشان از روی تعجب می‌فرمودند: این هفته سید چه گفته! چه کرده!

آزادی معجزه‌آسای دستغیب از زندان

آیت‌الله دستغیب در پی حمله به فیضیه با ارسال نامه به علما، آنان را نسبت به اعمال رژیم آگاه می‌کردند و پس از سخنرانی آتشینش در حوادث بعد از ۱۵ خرداد در مسجد گنج، به منزل وی حمله شد و اما یارانش او را از معرکه بیرون بردند و هرچند در آن شب کماندوهای رژیم پهلوی، با وحشی‌گری بسیاری را تا سرحد مرگ شکنجه، دستگیر و تبعید کردند. و پس از سه روز سید عبدالحسین را نیز به زندان عشرت‌آباد تهران روانه کردند که پس از مدتی به عنایت خداوند به طور معجزه آسا از زندان آزاد شد و به شیراز بازگشت.

در سال ۱۳۴۳ نیز آقا را شبانه گرفته و به زندان قزل قلعه بردند و در آنجا مدتی با شهید قاضی طباطبایی (دومین شهید محراب) در یک زندان بودند و وی تا سال ۱۳۵۵ با کارهای مبارزه‌ای مسائل انقلاب و کشور را زیر نظر داشت. در آن سال با مسافرت به نجف با امام خمینی(ره) دیدار و به بحث و گفتگو درباره مسائل مختلف انقلاب پرداختند. اخبار ایران از این طریق به امام(ره) منتقل می‌شد و نسبت به تسریع حرکت انقلاب دستور گرفته می‌شد.

درخشش ابتکارات دستغیب در ظهور و بروز انقلاب

ابتکارات و اندیشه‌های نو شهید دستغیب درخشش خاصی در زمان انقلاب داشت و در آن هنگام لیدری و هدایت مبارزات مردمی شیراز از سوی "آیت‌الله دستغیب" و "آیت‌الله محلاتی" انجام می‌شد که در همان دوران مبارزه آقا از مردم خواسته بودند «وقت نماز در هر کجا هستید اذان بگویید، اذان شعار و شعور اسلامی ماست و باید در همه جا بر زمینیان و آسمانیان زمزمه شود» این مسئله چنان برای رژیم رعب‌آور و مساءله‌آفرین شد که در اسناد ساواک به مرکز هشدار دادند و اعلام کردند «ممکن است این سیل اذان گویان کوی و برزن و بازار و خیابان به یک عصیان عمومی بر ضد رژیم تبدیل شود و باید به سرعت از آن جلوگیری شود.»

افشاگری‌های بی‌پروا و بموقع او، حرکت‌های اسلامی مردم فارس را عمق بیشتری می‌بخشید و او در سخنرانی‌های خویش مردم را از توطئه‌های رضاخان چون کشف حجاب و کوشش در به انزوا کشاندن روحانیان آگاه و ساواک به خاطر آشتی‌ناپذیری وی، ممنوع‌المنبرش کرد، در پی همه‌پرسی فرمایشی ششم بهمن ۱۳۴۱ برای رسمیت بخشی به انقلاب سفید "محمد رضا شاه"، اجرای سیاست‌های ارضی آمریکا در ایران و فروپاشی نظام اقتصادی خودکفای کشور، محکومیت و حرام خواندن تغییر تقویم هجری به شاهنشاهی که به دستور اسراییل انجام گرفت.

زندانی در سن هفتاد سالگی

پس از حادثه ۱۷ شهریور و کشتار خونین که در تهران و برخی شهرستان‌ها رخ داد آقا فریاد اسلام‌خواهی برآورد و ساواک شبانه با حمله به منزل مرجع دینی اهل شیراز وی را در حالی که در سن هفتاد سالگی سخت مریض و در حال تب بود با خود به تهران بردند و چند ماه زندان کردند.

با طلوع بهار آزادی، آیت‌الله دستغیب همچنان در برابر مشکلات توطئه‌ها پولادین ایستاد و در بازسازی جامعه اسلامی همت گماشت. در سال ۱۳۵۸ از سوی حضرت امام(ره) به امام جمعه شیراز منصوب و به عنوان عضو مجلس خبرگان رهبری هم از سوی مردم انتخاب شد و از جمله امام جمعه‌هایی بود که در برابر کجروی‌های ابوالحسن بنی‌صدر، قد برافراشت.

جهاد دستغیب در علم

آیت‌الله دستغیب عارفی سالک، خطیبی توانمند، فقیهی صاحب‌نظر و مبارزی نستوه بود و هیچگاه در مبارزه و اوج حالات روحی از خدمت فرهنگی و انسانی برای جامعه دریغ نکرد و تا جایی که نوار سخنرانی‌های وی تا اقصی نقاط ایران منتشر می‌شد و دست به تالیف کتاب‌های بسیار زیادی با خصوصیات هم‌چون سادگی و روانی، اعتبار و استواری و تنظیم براساس نیازهای اخلاقی، اجتماعی جامعه و مشکلات روحی می‌نوشت.

خدمات فراموش نشدنی برای مردم شیراز

در میان خدمات و تلاش‌های پربار شهید دستغیب می‌توان به بازسازی مسجد جامع شیراز، نوسازی مدرسه علمیه حکیم، تأسیس حوزه علمیه، مسجدالرضا، مجتمع خاتم‌الاولیاء، مجتمع مرد اول، شهرک شهید آیت‌الله دستغیب، مسجد شهید خلیل دستغیب، مسجدالمهدی، مسجد روح‌الله و مسجد امام حسین(ع) اشاره داشت.

دختری که با نامه‌اش مسبب ترور شد

منافقین با طراحی ترور آیت‌الله دستغیب و جمع‌آوری اطلاعات، تلاش‌های زیادی در این راستا انجام دادند و تشکیلات منافقین زمان ترور را روز جمعه ۱۳ آبان تعیین و برای این کار دختری به نام "گوهر ادب آواز" انتخاب شد. او به موجب مشکلات خانوادگی

از کانون خانواده رهیده و در شیراز جذب تشکیلات منافقین شده بود. برنامه ترور قبلی در روز ۱۳ آبان غیرمنتظره به هم خورد و بخشی از تلاش گروهک تروریستی هدر رفت. اما آنان در پی فرصتی دیگر برآمده نقشه یک ترور انتحاری را شکل دادند.

آن سوی دیگر حالات و واردات روحی سیدعبدالحسین به او خبر از یک واقعه می داد. روزی گفت: شهادت افتخار است، مگر شما حسودی تان می شود که من به مقامی برسم، افتخاری نصیبم شود!

معمولا شبها در ساعت معینی از خواب بر می خواستند ولی شب جمعه پس از ساعتی استراحت ناگهان از خواب بیدار شدند. سرشان را در دستانشان می گیرند و مرتب(لا حول و لا قوة الا بالله) می گویند.

همسرش می گوید: آقا آب می خواهید؟ ناراحتی دارید؟ جوابی نمی شنود. اصرار می کند و آقا می گوید دیگر جز به اشاره سخن نمی گویم! مشهدی حیدر خادم می گوید: صبحها که می رفتم، همیشه پشت میز نشسته بود ولی آن روز جمعه در اتاق قدم می زد و (لا حول و لا قوة الا بالله) می گفت. همه این حالات حکایت از این داشت که بار سنگین معرفتی در جانش ریخته اند و او در تحمل آن از زلال یاد حق استمداد می کند و سخن جز یاد حق در کام کشیده است.

همسرش می گوید آنگاه که خواست برای نماز جمعه خارج شود دو اشاره کرد که من بعدها فهمیدم یعنی چه. و آن دو اشاره، یکی به خود و دیگری به سوی آسمان بود! یعنی که روز پرواز من به آسمان فرا رسیده است.

به طرف نماز جمعه حرکت کرد. ناگهان در مسیر خانمی از در خانه ای به طرفش آمد. چون معمولا افراد در راه نامه می دادند و ایشان سخت پروا داشت که ماموران مانع شوند آن خانم خیلی سریع خود را رساند و در ساعت ۱۱:۲۵ دقیقه روز ۲۰ آذر ۱۳۶۰ بود که در یک لحظه زمین و زمان، کوچه پس کوچه های اطراف آتش شد! انفجاری مهیب رخ داد و پس از لحظه ای وی غرق در خون شد و آیت نیک کردار حق، دستغیب، صد پاره به سوی دوست عروج کرد.

پیکر پاک شهید دستغیب در آرامگاه خاندان دستغیب در کنار بارگاه میرسیداحمد ملقب به «شاه چراغ»، پسر بزرگ امام موسی کاظم و برادر امام رضا(ع)، به خاک سپرده شد.

چون کفن را آوردند کیسه ای کوچک به همراه آن بود که معلوم نشد چیست؟ یک هفته بعد از خاکسپاری چندین نفر خواب دیدند که می گوید: «تکه گوشت های من لابه لای دیوارها و اطراف است به من ملحق کنید!» هنگامی که آنها را جمع کردند دریافتند آن کیسه برای این مقدار از بدن آقا بوده است و این خود شاهدهی دیگر بر آن بار معرفت قبل از عروج بود.

بخشی از پیام حضرت امام(ره) به مناسبت شهادت آیت الله دستغیب

شهادت برای فرزندان اسلام و ذریه پیامبر عظیم الشان(ص) و اولاد فاطمه(س) و یادگاران حسین(ع) در راه هدف و اسلام عزیز و قرآن کریم چیزی غیر عادی و پدیده های غیر معهود نیست.

ملت بزرگ اسلام از محراب مسجد کوفه تا صحرای افتخار آمیز کربلا و در طول تاریخ پر ارزش سرخ تشیع قربانیانی ارزشمند به اسلام عزیز و فی سبیل الله تقدیم کرده و ایران شهادت طلب هم از این پدیده سعادت مند مستثنا نیست، و انقلاب اسلامی گوش و چشمش پر از این شهیدان حسین گونه است. ملت عزیز ما در روز رستاخیز با سرافرازی در پیشگاه مقدس خدای بزرگ و پیامبران و اولیای عظیم الشان، صف های طولانی از شهیدان در راه دفاع از حق عرضه می دارد؛ از علمای اعلام و ائمه جمعه و جماعت تا فداکاران و سربازان در جبهه های دفاع از حریم مقدس اسلام. پیامبر بزرگ اسلام که بر امم دیگر حتی به سقط، مباحات می کند، مطمئن هستیم به فداکاری این عزیزان جبهه و پشت جبهه و این شهیدان محراب و منبر و در صف جماعات و در داخل مسجدها و بیمارستان ها مباحات می فرماید.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۰۷۵۱/آیت-اللہ-مبتکر-دستغیب-اللہ-آیت/۲۰۷۵۱>